

15,-

TĚŠÍNSKÝ

BOŽKOPIS

Festival divadel Moravy a Slezska

ROZHOVOR

Externistka Těšínského divadla

ŠÉFREDAKTOR

JOHANA FILIPOVÁ

REDAKTOŘI

IVANA SARANOVÁ
PETRA CUPKOVÁ
KATEŘINA SZYMECZKOVÁ
MATĚJ LATKA
TEREZA BRÁZDOVÁ
MARTIN ŠRUBAŘ
PATRIK CZEPIEC

GRAFICKÁ ÚPRAVA

PATRIK CZEPIEC

Vážené čtenářky, vážení čtenáři,

Shakespeare napsal: "Celý svět je jeviště a všichni lidé na něm jenom herci"

A měl pravdu. Za život hrajeme mnoho rolí- roli kamaráda, roli sourozence, roli potomka, roli ženy, roli muže. I jakožto studenti hrajeme roli- konkrétně tragického hrdinu. Víte, dívala jsem se na strukturu děje tragédie- expozice, kolize, krize, peripetie, katastrofa- a říkala jsem si, že mi to něco připomíná. To přece přesně popisuje situaci studentů před písemkami!

Expozice (neboli úvod, tedy seznámení s hrdinou, místem, časem, cílem) je ten okamžik, kdy zjistíte, že máte naplánovaný nějaký test. Je to ale až příští týden, takže si to jen poznamenate do diáře, neděláte si dále těžkou hlavu a relaxujete. Poté přijde kolize (zápletka= setkání s odporem, zdržením), kdy se termín písemky už blíží, ale vy jste příliš zaneprázdnění, než abyste se tomu věnovali pozornost. Kamarádi chtějí jít ven, vyjde nová epizoda vašeho oblíbeného seriálu, máte zápas, v kině dávají nové Hvězdné války- no prostě, na učení není čas. Proto to necháte na poslední chvíli a nastává krize (vyvrcholení, střet = zápas hrdiny). Den předem se do dvou do rána učíte moderní básnické směry 20. století a snažíte se zapamatovat si rozdíly v programech futurismu a kubofuturismu. Druhý den ve škole přichází peripetie (rozuzlení = moment nečekaného zvratu, možnost opačného výsledku střetu). Máte pocit, že to docela umíte, že jste svůj spánek neobětovali zbytečně, máte volnou hodinu, kde si můžete učivo ještě zopakovat. Jenže po peripetii nutně nastává katastrofa (závěr= konečné a definitivní rozuzlení).

To když tu písemku dostanete před sebe a uvědomíte si, že si absolutně, ale absolutně, nic nepamatujete.

Přeji vám však, aby pro vás většina písemek byla spíš komediemi a činohrami s dobrým koncem. A i když vám písemka dopadne tragicky, nezoufejte. Je to jenom škola a ne prkna, co znamenají svět.

JOHANA FILIPOVÁ

šéfredaktorka

Obsah

JE DIVADLO „PŘEŽITÉ UMĚNÍ“?

5

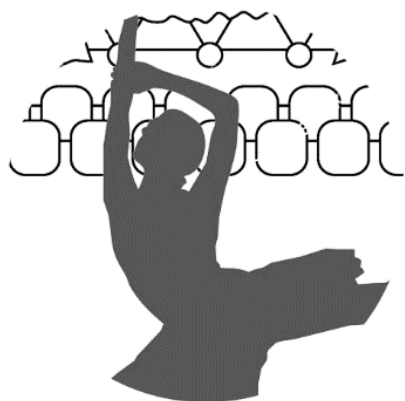
FESTIVAL DIVADEL MORAVY A SLEZSKA

6

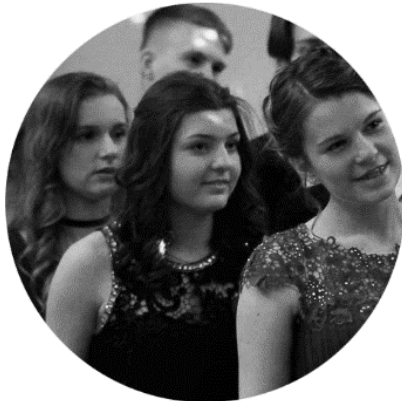
EXTERNISTKA DIVADLA

7

PRÁZDNÉ HLEDIŠTĚ

8

PÁTÝ REPREZENTAČNÍ PLES

10

PANÍ PROFESORKA NOGOVÁ

12

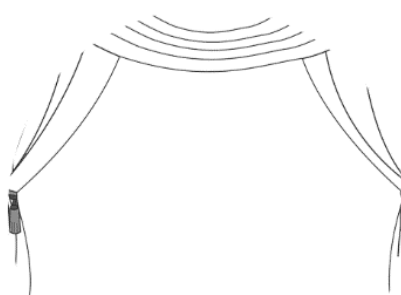
REPORTÁŽ Z BLEŠÁKU

14

JAK NA POVINNOU ČETBU: PYGMALION

16

DIVADELNÍ OSMISMĚRKA

18

Je divadlo „přežití umění“?

V divadle byl určitě každý z nás. Mnoho lidí chodí pravidelně – mají předplatné, o divadlo se zajímají, znají mnoho autorů a jejich díla, někteří i sami hrají. Další velká skupina lidí se do divadla párkrát za rok podívá také, i když jaksí náhodou – dostane pozvání od přátel, vstupenku jako dárek k narozeninám a podobně. A pak jsou takoví, kteří byli v divadle pouze z donucení – třeba se školou – a většinu představení stejně, hovějíce si v pohodlném křesle, prospali. Nebýt závěrečného potlesku, ani by se sami nevzbudili. Zdá se, že poslední dobou narůstá, a to nikoli nepatrně, počet lidí v té třetí skupině. Proč?

Však si vezměte, kolik času takové jedno představení „spolkne“. Od žehlení košil přes dopravu do divadla až po délku představení samotného. Jen málo lidí je i dnes ochotno věnovat jednomu představení tolik času. Je mnohem snadnější pustit si záznam představení na internetu z pohodlí domova. Význam divadla jako místa pro společenské setkání také trochu opadl, neboť velká část populace má tendence scházet se jinde a v poněkud uvolněnější atmosféře. Takoví lidé nepostrádají onu noblesu, která je návštěvou divadla spojená.

Média se dnes snaží „nacpat“ do posluchače či diváka maximální množství informací v co nejkratším čase, proto využívá všech možných triků k připoutání jeho pozornosti. A výsledek? Lidská pozornost a schopnost se soustředit upadá. U divadla je však třeba přemýšlet nad tím, co se nám autor snaží říct, dávat pozor po celou dobu představení. A to je ochotno dělat čím dál tím méně lidí. Přímý přenos zápasu Ligy mistrů je přece o dost dynamičtější, než sáhodlouhý monolog.

Při sledování divadla je také dobré „být v obraze“, tj. znát autora a jeho dílo, dějinné pozadí jednotlivých děl, charakteristické rysy literárního směru, v němž autor tvořil, a podobně. Vypovídající hodnota jednotlivých her je pro znalejšího diváka na úplně jiné úrovni, neboť si může děj zasadit do kontextu doby a podobně. Opět a znovu záleží na každém jedinci.

Vzhledem k tomu, že moderní doba je čím dál tím uspěchanější, se může zdát, že na časově náročné divadlo si za chvíli nikdo prostor nenajde. Domnívám se však, že se tak nestane. Divácká základna se určitě o něco zmenšila, její věkový průměr naopak trochu vzrostl, avšak generační obměna neustala. Mnoho mladých lidí v divadle hraje, hodně čte, udržuje si přehled o dějinách literatury a navštěvuje rozličná představení. K divadlu jak ho po století známe, si stále nachází cestu mnoho lidí, někteří však nejsou na první pohled vidět.

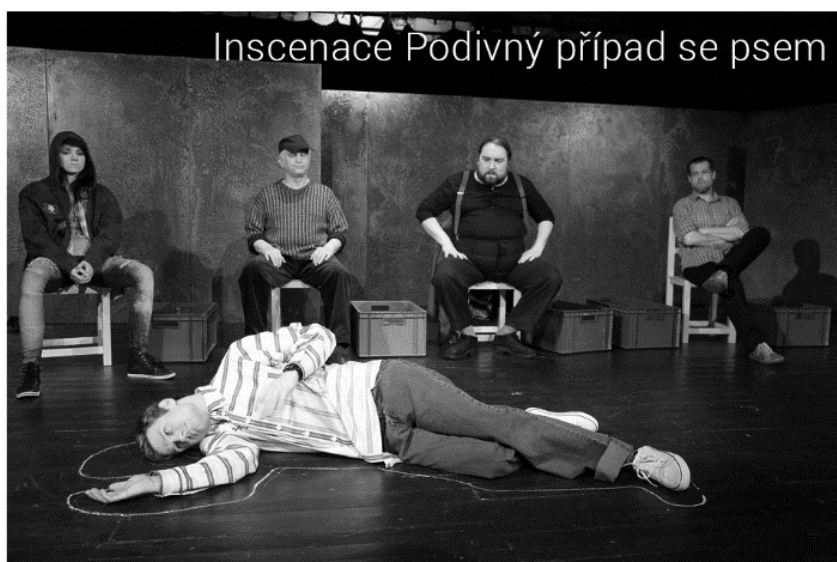
Reportáž

Festival divadel Moravy a Slezska

Ve dnech 8. až 12. listopadu se v Těšínském divadle konal 16. ročník Festival divadel Moravy a Slezska. Vedle domácího divadla, které mělo možnost prezentovat všechny své divadelní scény, prezentovala svá představení ostravská, opavská i zahraniční divadla ze Slovenska a Polska. Vystoupení hodnotily dvě poroty; odborná a studentská, jíž jsem byla součástí.

A byla to velmi cenná zkušenost. Jako porotci jsme absolvovali 10 divadelních představení během pěti dnů, což, i když to tak možná nezní, bylo docela náročné; vstřebat všechny pocity ze hry a postřehy, které nás během ní napadly, a pak je prezentovat, ať už před zbytkem studentské poroty nebo „veřejně“ před porotou odbornou a herci. A ačkoliv se to nezdá moc pravděpodobné, naše studentské názory se často shodovaly i s názory odborné poroty.

Na konci festivalu přišlo dlouho čekané vyhodnocení. Hlavní cenu za nejlepší inscenaci získala Komorní scéna Aréna Ostrava s představením Něco za něco, kam putovala i cena za nejlepší ženský herecký výkon Pavle Dostálové za roli Isabely. A Ostravě byla udělena i cena za nejlepší mužský herecký výkon, tentokrát Robertu Fintovi z Národního divadla moravskoslezského Ostrava za roli Christophera v inscenaci Podivný případ se psem, jemuž se dostalo ceny od studentské poroty za nejlepší herecký výkon festivalu.

Inscenace Podivný případ se psem

KATKA SZYMECZKOVÁ, SEPTIMA

Rozhovor

Externistka TĚŠÍNSKÉHO DIVADLA

Při pravidelných návštěvách divadla pořádaných naší školou jste si jistě všimli, že ve většině her Těšínského divadla nevystupují pouze profesionální herci, ale také děti a studenti- možná jste rozeznali na jevišti známé tváře. A jaké to je být externistou v divadle? Přinášíme vám rozhovor s Aničkou Brijovou ze Septimy A, která v divadle hraje už od svých 10 let.

J. FILIPOVÁ, SEPTIMA

Jak ses k hraní v divadle dostala?

Když se kvůli malé účasti zrušil aerobic, nevěděla jsem, jaký kroužek si vybrat. Nebyly tam žádné, které by mě nějak nadchly. No a pak tátův kolega z práce řekl, že jeho známá chodí na základní uměleckou školu, kde se vyučuje dramatická výchova. Tak jsem tam začala chodit. Neměla jsem ani ponětí, že bych mohla hrát v divadle. Ale stalo se to. Takže jsem se k tomu dostala přes ZUŠ.

Je to podle tebe hodně náročné?

Záleží na tom, co děláme a jaká je to hra... Někdy pouze tančíme, lehké tanečky, obtížné tanečky... Občas si řekneme nějaký ten text.

Jaká hra tedy byla pro tebe nejtěžší?

Osobně asi Benátská vdovička... Byly zde sice jen 3 tance, ale zato zde byla spousta přestaveb, které jsme si museli přesně zapamatovat.

Jaká byla tvoje první "mluvící" role?

Asi ve Sněhurce, kde měl každý z nás roli nějakého zvířete. Já jsem si zahrála sovu, medvěda a jednou taky veverku. A když se tak ohlédnu zpět, byla sova

moje nejoblíbenější role... Tančila jsem, zpívala i mluvila.

Když se díváme na představení, často lidem na jevišti závidíme jejich krásné kostýmy. Jaké máš s kostýmy zkušenosti ty?

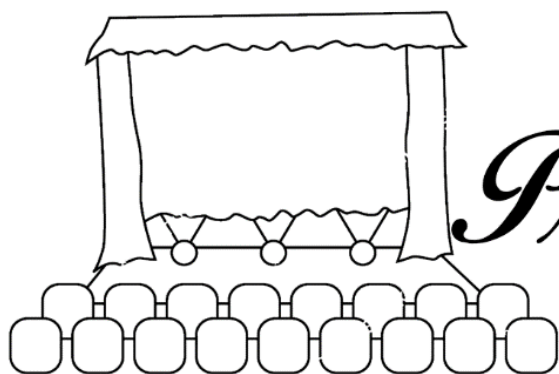
No, někdy jsou kostýmy opravdu skvělé, ale často se stává, že se v nich obtížně tančí, protože jsou dlouhé nebo těžké. Taktéž se často stává, že se nám v průběhu představení ušpiní například od rtěnky.

Řekla bys, že si představení spíše užíváš, nebo jsi na to příliš nervózní?

Premiéra je vždycky těžká, hlavně co se týče psychického zatížení. Není to totiž jen osobní záležitost, ale je to záležitost všech. Uděláte jednu chybu a zničíte práci všem. Ale čím častěji danou hru hrajete, tím je atmosféra uvolněnější, herci jsou si jistější a užíváte si to.

Co bys řekla mladším spolužákům, kteří by možná taky chtěli hrát?

Pokud chcete být externistou v divadle, vše dělejte srdcem a s láskou, ne jen tak pro peníze. Musíte to mít v sobě, musí vás to bavit a co je hlavní, musíte mít nervy ze železa.

Kulturní okénko

Prázdné hlediště

Anna Murycová

Zhasla světla, vše utichlo. V divadle, ve dne plném, teď dýchala pouze jedna duše. Osoba velmi nadějná a něžná jistě vystoupila na jeviště. Tančila na pomyslnou hudbu ladnými, pomalými kroky, kvůli kterým snesla dřinu, pády a kritiku. Tančila lehce a přesně. Toužila být baletkou. Začala se točit tak rychle, jak se její život otáčel, když šla za svým snem. Lidé někdy říkají, že snít se má v noci, možná proto jí nedávali šanci. Byla příliš zasněná? Teď přijde na řadu část, kde se vrátí k počátečnímu pomalému tempu. Nevinně se pohupuje a přeskakuje z nohy na nohu a trochu připomíná mladou srnku, která má stále vůli bojovat. Mládí bývá silné a mladí silní. V poslední části svého tance natahuje ruce ke stropu, jakoby s prosbou o pomoc, poté je stahuje zpět k sobě stále s pohledem zabodnutým vzhůru, padá na zem a její mocné vystoupení končí zavřením očí - jako důkaz konce. V tuto chvíli má sál propuknout v potlesk, někdo přijít a pomoci jí vstát. Má rozdávat úsměvy divákům, reportérům, ale hlavně se usmívat pro sebe, že zvládla dojít ke konci bez zaváhání. Místo toho ale celé divadlo mlčí. Prázdnota vyplňuje všechny prostory. Samota je hmatatelná. Tanečnice vstane a tak, jak rychle přišla, rychle zmizí. Beze stopy, jako by tam nikdy nebyla.

A black and white photograph of a theater stage. In the foreground, a large, dark curtain hangs from the top, partially obscuring the view. In the background, a stage set is visible, featuring a sign with a scalloped edge and a crown on top. The sign has some text, but it is mostly illegible due to the low resolution and lighting. There are also some lights visible in the upper left corner of the stage.

Divadlo

Červený stín,
přes oči závoj,
do srdce klín,
pro spánek náboj.

Červený stín,
kytice zvadla,
poslední čin-
opona spadla.

V. Reprezentační ples

V sobotu 28. 1. 2017 se konal v prostorách těšínského Kulturního a společenského střediska Střelnice V. reprezentační ples našeho gymnázia. Již pátým rokem se zde scházejí učitelé, studenti, bývalí absolventi či přátelé gymnázia různých generací, aby si společně užili večer plný tance, dobrého pití i jídla, kvalitní hudby a především plný zábavy.

Svým proslovem letošní ples zahájil pan ředitel, paní profesorka Hasáková a také, jako zástupce nadačního fondu, exministr Zdeněk Žák. Po jejich proslovech následovala slavnostní polonéza a vídeňský valčík žáků, kteří čerstvě absolvovali taneční kurz. V hlavním sále v průběhu večera pouštěl oblíbené „hitovky“ DJ Roman Grygar a v menším hudebním salonku hrála pro milovníky lidové hudby cimbálová muzika Javorový.

Speciálním hostem večera byl letos zpěvák Petr Bende, který svým sympatickým projevem a veselým výběrem písniček vykouznil v sále ještě lepší atmosféru a náladu.

Se svým vystoupením se předvedla také taneční skupina Kanafas. Své fanoušky potěšily i dvě zpěvačky našeho gymnázia- Petra Fúriková a Izabela Škutová, které v doprovodu svých kapel roztančily sál, a to nejen zamilovanými ploužáky.

Na plese nechybělo samozřejmě ani dobré jídlo a v průběhu celého večera bylo na pití k dostání např. tradiční břevnovské pivo, víno a byl zde také široký výběr míchaných nápojů. Vyvrcholením večera byla vydařená tombola, do které přispěli partnerské firmy školy, ale také rodiče studentů.

Celý večer se mi moc líbil a těším se na příští ročník!

KRISTÝNA DZIKOVÁ, SEPTIMA

Rozhovor

paní
profesorka **Nogová**

V tomto čísle bychom chtěli zahájit tradici rozhovorů s našimi vyučujícími. Jako první jsme si připravili povídání s D. Nogovou, učitelkou němčiny a geografie. A proč právě s ní? Jako svou třídní ji znám nejlépe.

Jaké jste měla dětství?

Velmi šťastné, vyrůstala jsem na venkově, ve Valašském Meziříčí.

Kým jste chtěla být, když jste byla malá?

Co si vzpomínám, tak jsem chtěla být učitelkou.

Měla jste v mládí nějakou oblíbenou hračku?

Ano, panenku.

Kdo byl Váš vzor?

Můj vzor byl učitel hudby, který mě učil na klavír. Když jsem nastoupila na střední školu, tak byl velmi mladý. Toho jsem měla velmi ráda, ale on už nežije. Původně jsem také chtěla studovat klavír, ale to nějak nedopadlo.

Kdo, nebo co Vás v životě nejvíce ovlivnilo?

Hodně rodiče, přátelé a taky právě ten učitel. Někteří více, někteří méně.

Jaké známky jste měla z předmětů, které učíte?

Ty nejlepší.

Co Vás dovedlo k učitelství?

Bavilo mě to. Původně jsem studovala matematiku a zeměpis, protože mi matematika přišla snadná a zeměpis zajímavý.

Jaká byla Vaše nejzvláštnější zkušenost s žáky?

Nejspíš, když jsem začínala na základní škole, tak jsem měla třídu, se kterou jsme byli na výletě ve Slovenském ráji, to bylo úžasné.

Kdybyste mohla dělat jakoukoli jinou práci, jaká by to byla?

Třeba průvodkyně v cestovní kanceláři, to by se mi líbilo. To je ale spíše pro mladší lidi, pro starší to už asi není optimální.

Kde se vidíte za deset let?

Doufám, že už nebudu pracovat a budu moct cestovat.

Jak nejraději trávíte svůj volný čas?

K mým zálibám patří právě cestování a sledování filmů, nejraději psychologických.

Děkuji za rozhovor.

ANNA MURYCOVÁ, 1. A

Jakou lokalitu byste nám ze svých cest mohla doporučit?

Pro svou exotiku, jiný životní styl a odlišnou mentalitu mě nejvíc zaujalo Španělsko, Thajsko, Dominikánská republika. Hodně mám ráda Alpy v létě. A z měst? Německý Freiburg a Barcelonu.

Jak byste se popsala jedním slovem?

Klidná.

Jakou hudbu posloucháte?

Rockovou.

Jaká je Vaše oblíbená kniha?

Láska je jen slovo od Johanna Maria Simmela.

Reportáž

Blešák Z POHLEDU PRODÁVAJÍCÍHO

Jako každý rok se konal blešák a jako každý blešák byl něčím výjimečný. Snad tím že jsme ho organizovali my z Kvarty, nebo že se nacházel ve 3. patře? Kdo ví. Jedno je ale jisté. Blešák se povedl a vybralo se neuvěřitelných 10 423 Kč. Mohlo se vydělat ještě víc, ale někteří nejmenovaní vyučující, po dlouhém přemlouvání a zpracovávání studentů zaveleli: „Odchod!“

Kdo se přišel podívat, určitě nelituje. A kdo nedorazil, rve si vlasy, že nepřišel. Tedy alespoň to tak vnímáme. Nejkrásnější pocit pro nás byl pohled na spokojené lidi naladěné vánoční atmosférou a s dobrým pocitem utrácení peníze za dobrým účelem. Například paní Cencialová udělala ohromnou tržbu za účelem podpořit nás i charitu. Touto cestou ji děkujeme.

Díky pana Suchánka se objevila na jídelním lístku vedle káv, zákusků, popcornu a mnoho dalšího také pizza. Zájem byl neskutečný. Takový dav na blešáku, to máte stejné, jak se postavit ve čtvrtek ráno do fronty u Kauflandu (až na to, že místo důchodců se tlačili v davu mladí studenti).

Mnoho lidí našlo svou parketu. Někteří vybírali knihy, druzí zase vybírali dárky a jiní seděli u stolu se zákuskem a kávou. A proč ne? Nic jiného se po nich také nechtělo. Zájem byl především o zákusky a kávu, tak jsme to mohli rovnou nazvat Bufet. Ale co se týče prodeje předmětů, které vydrží na delší dobu a nezůstanou z nich pouze dobrý pocit, šly nejvíce na odbyt knihy a takové ty „kravinky“ každému pro zasmátí.

Z blešáku jsem si odnesl jako jeden z prodávajících dobrý pocit hřející na hrudi a vyřvané hlasivky. To z neustálého opakování: „Los za 5 korun do kola štěstí, zkuste své štěstí a přijďte si koupit los na podporu dobré věci.“

A kam vlastně poputují peníze dál?

1000,-Kč jsme věnovali na rekonstrukci Božkova hrobu a ze zbývajících 9000,- Kč se mohou těšit onkologicky nemocné děti ve Fakultní nemocnici Ostrava. Teď si rozhodně říkáte „Umím počítat, co těch zbylých 423 korun?“ Tak to víte, i organizace blešáku něco stála.

Ať už jste si o Blešáku udělali obrázek jakýkoliv, doufáme, že příští rok přijdete zase. Děkujeme všem co se jakýmkoliv způsobem podíleli, nebo přispěli koupí.

MARTIN EDVARD ŠRUBAŘ, KVARTA

Seriál Johany Filipové

Jak na povinnou četbu aneb...

PYGMALION

George Bernard Shaw

Povinná literatura je otrava, říkají si někteří z vás. 118 knížek od starých chlapů, co neví, kdy přestat psát, a myslí si, že lidi zajímají dvacetistránkové popisy krajiny. Kdo to má číst? Ano, tohle o pár dílech na seznamu platí. Ale ne o všech! Některá z nich jsou zábavná, zajímavá, krátká a – světe div se – ne všechna napsali staří chlapi!

V tomto seriálu bychom vám tedy chtěli poskytnout recenze na knihy povinné četby – a doporučit ty nejzajímavější.

RECENZE

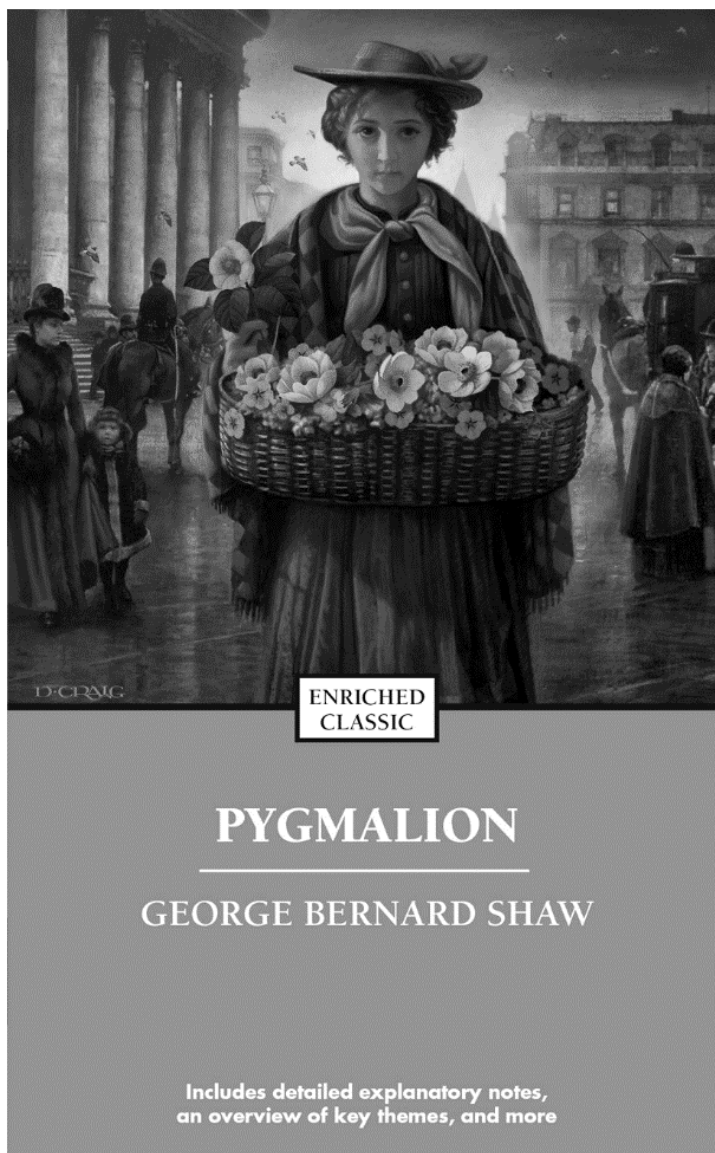
Pygmalion byl v Ovidiových Proměnách sochař, který si vytvořil krásnou a dokonalou sochu ženy, do které se zamiloval, a kterou mu Afrodita z milosti oživila. A jak to souvisí s touto romantickou komedií, odehrávající se v Londýně na počátku 20. století?

Děj se točí kolem profesora fonetiky Higginse, který na ulici potká květinářku Lízu a je naprosto ohromen její úděsnou angličtinou. Se svým přítelem plukovníkem Pickeringem se vsadí, že z ní do 6 měsíců udělá takovou dámu, že jí budou ve společnosti pokládat za princeznu.

Paralela k Pygmalionovi je tedy jasná- oba dva se snaží přetvořit/vytvořit ženu k obrazu svému, přestože jejich motivace je jiná. Problematika ženské emancipace, rozdělení společnosti a lidské důstojnosti se prolíná celou hrou a Shaw ji bravurně vystihl, stejně tak jako vývoj Líziny postavy a potíže způsobené společenskými konvencemi.

Při četbě vás možná zarazí složitost některých scén, které jsou pro menší divadla naprosto neuskutečnitelné, u některých je dokonce napsáno, že se mohou, pro svou složitost ve zpracování, vynechat. Také jazyk by mohl být v prvních chvílích překážkou- strašlivé mrzačení češtiny z Líziiných úst se střídá se spisovným jazykem pana Higginse. Navíc si myslím, že převedení anglického "cockney" do češtiny je mnohem krkolomnější než tento londýnský dialekt v originále.

Pokud vám obsah této hry připadá povědomý, ale nemyslíte si, že jste kdy o Pygmalionu slyšeli, tak jste pravděpodobně viděli muzikál My Fair Lady od režiséra George Cukora, kde Lízu hraje Audrey Hepburn. Tento film je docela věrnou adaptací Pygmalionu, přestože je doplně o hudební čísla. Ty však, pokud vás tlačí čas, můžete s lehkým srdcem přeskočit, protože po většinou neposouvají děj, a po skončení filmu je stejně zapomenete.

Kateřina Szymeczková

CO NESMÍ CHYBĚT U DIVADELNÍ PREMIÉRY

DOZVÍTE SE V TAJENCE

A	K	S	A	M	Z	A	O	T
E	C	O	M	E	L	R	K	O
A	M	E	S	V	I	E	N	H
P	Č	E	R	T	F	P	O	R
M	I	M	U	E	U	O	Á	A
A	L	Á	C	L	H	D	N	M
R	L	I	Z	A	N	É	R	A
K	T	V	F	B	C	K	O	R
K	U	L	I	S	A	Y	V	D

ARÉNA, BALET, CIT, ČERT, DRAMA, EFEKT, EMOCE,
FILM, HRA, HEREC, KULISA, LVI, MASKA, METR, MIM,
OKNO, OPERA, RAMPÁ, RITUÁL ROK, SCÉNA, STUD,
VOR

**Zatímco ztrácíme
svůj čas váháním
a odkládáním,
život utíká.**

SENECA

**BOŽKOPIS STÁLE HLEDÁ
NOVÉ PŘÍSPĚVATELE
Z ŘAD STUDENTŮ.
POKUD MÁTE ZÁJEM
PODÍLET SE
NA TVORBĚ ČASOPISU,
NEVÁHEJTE ZASLAT
ZPRÁVU NA E-MAIL!**

bozkopis@gmail.com